

Příběh o školní zralosti – co je to a proč je tak moc důležitá

Představte si malého prvňáčka. Sedí v lavici, poslouchá paní učitelku, drží tužku, opisuje písmenka, vnímá pokyny, spolupracuje s ostatními dětmi a zvládá nové situace bez velkého stresu. Nejde o „šikovnost“ ani o to, zda už umí číst. Jde o něco hlubšího. O **školní zralost**.

Školní zralost znamená, že dítě dosáhlo takového stupně vývoje, kdy je pro něj vstup do školy přirozený krok, ne velká zátěž. Když je dítě zralé, škola se pro něj stává místem objevování, radosti a úspěchu – ne zdrojem frustrace a neúspěchů.

A co všechno se při školní zralosti sleduje?

1. Vypěstlost poznávacích funkcí

Dítě potřebuje:

- zvládnout **vizuomotoriku** (oko a ruka spolupracují),
- mít rozvinutou **grafomotoriku** (umí obtahovat tvary, držet tužku, napodobovat tvary),
- mít srozumitelnou **řeč**,
- dobře rozlišovat zrakem (**zrakové rozlišování**) i sluchem (**sluchové rozlišování**),
- chápat **prostor** (nahore–dole, vpravo–vlevo),
- rozumět **času** (dříve–později, ráno–večer),
- mít základní představu o **počtech a množstvích**.

Bez těchto dovedností je pro dítě velmi těžké učit se číst, psát i počítat.

2. Tělesný vývoj

Dítě potřebuje být dostatečně fyzicky vyspělé, aby zvládlo sedět, soustředit se, manipulovat s pomůckami a vydržet školní režim.

3. Práceschopnost a pracovní návyky

Umí dítě chvíli vydržet u činnosti? Dokáže dokončit úkol? Poslechne pokyn? Právě tyto dovednosti mu pomohou zvládnout každodenní školní práci.

4. Zralost osobnosti (emocionálně-sociální úroveň)

Dítě potřebuje zvládat své emoce, umět se zapojit do kolektivu, počkat si na řadu, spolupracovat a přijmout autoritu učitele.

Když některá z těchto oblastí není dostatečně rozvinutá, dítě to ve škole velmi rychle pocítí. Ne proto, že by nebylo chytré, ale proto, že na školní nároky ještě **není připravené**.

Dobrá zpráva je, že většinu těchto dovedností lze **rozvíjet hrou a přirozenou cestou doma**. Kreslení, společné čtení, povídání, hry na postřeh, stavebnice, rytimizování, počítání při běžných činnostech, pravidla při hrách, trénování trpělivosti – to všechno má obrovský význam.

Každá chvíle, kterou s dítětem strávíte při těchto aktivitách, je investicí do jeho budoucího školního úspěchu a pohody.

Protože zralé dítě nejde do školy se strachem. Jde tam s jistotou, že to zvládne.